

Nieuwsbrief 2024-4 Watergift 3.0

Hoewel het rantsoen van een varken voor een groot deel uit drinkwater bestaat, ligt er vaak weinig focus op het drinkwater en de kwaliteit daarvan. Leidingwater is zuiver zou je zeggen, maar komt het ook zuiver in het varken? Verschillende factoren kunnen het drinkwater beïnvloeden, zoals vorming van een biofilm, verontreiniging met bacteriën, schimmels of gisten of resten van producten die toegevoegd worden aan het drinkwater. In deze nieuwsbrief leest u meer over een goede watergift voor varkens.

Biofilm

Biofilm is een slijmerige laag die zich kan vormen op oppervlakten die in contact komen met water, zoals de binnenkant van de waterleiding.

- Een biofilm bestaat o.a. uit **bacteriën, schimmels en gisten**.
 - Deze hechten aan elkaar, waardoor ze vastplakken aan de binnenkant van leidingen en minder gevoelig zijn voor reiniging of ontsmetting.
- **Ziekmakende** kiemen zoals E. coli of Salmonella kunnen in een biofilm aanwezig zijn.
 - Stukjes kunnen loslaten en in drinkwater terecht komen => ziek worden van varkens (bijv. speendiarree)
- Biofilm kan de **effectiviteit verminderen** van vitaminering, zuur, medicatie of andere toevoegingen die via het drinkwater verstrekt worden.

Reiniging van leidingen

Het drinkwater voor varkens moet zo schoon zijn, dat je het zelf op durft te drinken. Reiniging van leidingen kan helpen om het drinkwater schoon te houden.

- **Reinig regelmatig** (bijvoorbeeld bij opleg of inzetten van nieuwe groep dieren).
- Gebruik **middelen geschikt** voor reiniging drinkwater & volg de instructies van de fabrikant.
- **Controleer de waterkwaliteit** door middel van een watermonster.
 - Bacteriologisch onderzoek
 - Chemisch onderzoek
 - pH-meting
 - Visuele beoordeling
 - Afwezigheid van bezinksel

- Geurloos
- Smaakvol
- Als u van **bronwater** gebruikt maakt, controleer ook regelmatig de bron zelf.

Bekijk voor meer informatie ons [reinigingsprotocol](#) en de [checklist waterhygiëne](#).

Drinknippels

Water zorgt voor het reguleren van de lichaamstemperatuur, afvoeren van afvalstoffen en stimuleren van de spijsvertering. Zorg ervoor dat varkens voldoende water opnemen. De **wateropbrengst per minuut** is essentieel voor voldoende wateropname. Daarnaast moeten alle varkens 24/7 drinkwater ter beschikking hebben.

Als een lacterende zeug (met 14 biggen) 36 liter water in de kraamstal moet opnemen uit een nippel van 1,5 liter per minuut, betekent dit dat zij 24 minuten op de drinknippel moet drukken! Bij een nippel van 2 liter per minuut is dit 18 minuten, maar bij 4 L per minuut maar 9 minuten.

Controleer ook de wateropbrengst van de nippel op "**piek-momenten**", zoals tijdens het schoonspuiten, rondom voertijden of douche. Het kan zijn dat de druk dan teveel daalt.

Zorg er bij biggen wel voor dat de druk **niet te hoog** is, zodat ze niet schrikken van een hard, spuitende nippel. Een rustige waterflow is wenselijk.

Diergroep	Behoeftte per dier per dag (L)	Wateropbrengst (L/min)
Speenbiggen (ong. 7 kg)	0,7 L	0,5 L/min
Gespeende biggen (10 kg)	1 L	0,5-0,8 L/min
Gespeende biggen (20 kg)	2 L	0,7-1 L/min
Vleesvarkens (25-50 kg)	3-4 L	1-1,5 L/min
Vleesvarkens (50-80 kg)	5-8 L	1-1,5 L/min
Vleesvarkens (> 80 kg)	8-10 L	1,5-2,2 L/min
Dragende zeugen <small>(eerste helft)</small>	> 12 L	> 1,5-2,2 L/min
Dragende zeugen <small>(tweede helft)</small>	> 15 L	> 2-2,2 L/min
Kraamzeugen	> 15 L + 1,5L per big	> 2-4 L/min
Beer	10-15 L	> 1,5-2,2 L/min

Aanzuren van water

Door zuren toe te voegen aan het water wordt de pH verlaagd. Hierdoor kunnen bacteriën minder goed groeien en wordt er minder snel een biofilm gevormd. Sommige zuren hebben ook

een effect op de spijsvertering (de maag wordt minder snel geledigd en de eiwitvertering wordt efficiënter).

- Juiste **hoeveelheid zuur** toevoegen is belangrijk om de juiste pH te krijgen.
 - pH van 3,8-4,0 is wenselijk voor aangezuurd drinkwater
- Niet alle zuren zijn hetzelfde, **kies een product** dat past bij uw doel van het aanzuren van drinkwater.
- **Meet de pH** regelmatig met een pH-meter of monitoring systeem
- Houd rekening mee dat alle toevoegingen aan **drinkwater invloed** kunnen hebben op uw waterleiding
- Controleer alsnog regelmatig uw leiding op **snotvorming** (vorming biofilm)

Monitoring en meten

Steeds meer varkensbedrijven kunnen de wateropname **meten**. Ook zijn er steeds meer systemen om de wateropname de **monitoren**, sommige kunnen zelfs gekoppeld worden aan de klimaatkast (Stienen, Fancom, ...). Deze metingen kunnen u helpen bij een goed management.

Neem voor meer informatie contact op met [uw bedrijfsbedierenarts](#).

Meer tips:

- *[Nieuwsbrief 2022-3](#)*
- *[Nieuwsbrief 2020-3](#)*